ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 06.06.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

60

Zákon

zo dňa 18. mája 1950

o dani zo samostatnej činnosti.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Daňová povinnosť.

§ 1.

Dani zo samostatnej činnosti podliehajú fyzické osoby čo do príjmov zo zamestnania, povolania alebo činnosti, pokiaľ toto zamestnanie, povolanie alebo činnosť (ďalej len „samostatná činnosť“) nezakladá povinnosť

a) k dani zo mzdy podľa zákona č. 109/1947 Sb.,

b) k pôdohospodárskej dani podľa zákona č. 49/1948 Sb.,

c) k živnostenskej dani podľa zákona č. 50/1948 Sb.,
alebo nejde o výrobu, remeslo, obchod, dopravu, zasielateľstvo alebo pohostinstvo.

§ 2.

(1) Dani podliehajú najmä:

1. osoby literárne, umelecky alebo vedecky činné;
2. osoby prevádzajúce slobodné povolania, ako napr. advokáti, architekti, civilní inžinieri a civilní geometri, daňoví a hospodárski poradcovia, lekári, zverolekári, notári, patentní zástupcovia a pod.;
3. osoby prevádzajúce súkromné vyučovanie každého druhu;
4. osoby prevádzajúce ostatné zamestnania, ktoré vyžadujú zpravidla osobnú činnosť prevádzateľovu, ako napr. agenti, koncesovaní správcovia nehnuteľného majetku, prevádzatelia náborových živností a informačných kancelárií, zábavných atrakcií a pod.;
5. osoby, ktoré majú príjmy z inej opätujúcej sa alebo jednorázovej činnosti, ako napr. z príležitostného sprostredkovania obchodov alebo služieb, podávania znaleckých posudkov, vykonania poslednej vôle a pod.

(2) Čo do príjmov z literárnej, umeleckej alebo vedeckej činnosti je daňovej povinnosti urobené zadosť, pokiaľ sa z nich daň z literárnej a umeleckej činnosti vyberá u platiaceho podľa §§ 5 až 10 zákona č. 59/1950 Sb. alebo vyrubí podľa §§ 11 až 16 cit. zákona. Z príjmov podrobených dani z literárnej a umeleckej činnosti má však daňovník právo žiadať o vyrubenie dane zo samostatnej činnosti. Oslobodenie podľa § 4 cit. zákona platí i pre daň zo samostatnej činnosti.

§ 3.
Zdaňovacie obdobie.

Daň sa vyrubuje za každý kalendárny rok po jeho uplynutí.

Základ dane.

§ 4.

(1) Základom dane je čistý príjem.

(2) Čistým príjmom sú príjmy plynúce zo samostatnej činnosti alebo v súvislosti s ňou (dani podrobené príjmy) po odpočítaní výdavkov na dosiahnutie a udržanie týchto príjmov (§ 7), odpisov a škôd (§ 8).

(3) Pri určení základu dane sa prihliada len na tie príjmy a výdavky, ktoré boly uskutočnené v zdaňovacom období.

§ 5.

(1) Príjmami a výdavkami sa rozumejú plnenia v peniazoch, v prírodninách, pracovných výkonoch alebo akýchkoľvek majetkových výhodách. Iné plnenia než v peniazoch sa ocenia bežnými miestnymi cenami.

(2) Iné príjmy než v peniazoch sa však neoceňujú a nezapočítavajú do príjmov, pokiaľ znamenajú úsporu výdavkov odpočitateľných podľa § 7. Výdavky v prírodninách, pracovných výkonoch alebo iných majetkových výhodách sa taktiež neoceňujú a nezapočítavajú do výdavkov, pokiaľ výdavky na obstaranie týchto prírodnín, pracovných výkonov alebo iných majetkových výhod sú odpočitateľné podľa § 7.

§ 6.

Za dani podrobené príjmy sa nepokladajú:

1. plnenia prijaté zo súkromného poistenia s výnimkou náhrad za majetkové škody;
2. sľavy dlhov vzniknuté oslobodením daňovníka v súdnom alebo mimosúdnom vyrovnaní; pokiaľ tieto sľavy znamenajú úsporu výdavkov odpočitateľných podľa § 7, odpočitateľné výdavky sa o ne zvýšia.

§ 7.

Odpočitateľnými výdavkami (§ 4 ods. 2) sú:

1. výdavky prevádzkové, udržovacie a správne,
2. úroky z dlhov,
3. poistné platené za poistenie proti majetkovým škodám a
4. cestovné výdavky a výdavky spojené s prenocovaním daňovníka.

§ 8.

Od dani podrobených príjmov sa odpočítajú okrem odpočitateľných výdavkov:

1. odpisy pre opotrebenie alebo iné znehodnotenie investícií slúžiacich samostatnej činnosti, ako aj škody na týchto investíciách, pokiaľ znehodnotenie alebo škody nastaly v zdaňovacom období;

2. škody na ostatnom majetku slúžiacom samostatnej činnosti, pokiaľ nastaly v zdaňovacom období a pokiaľ sa neprejavujú znížením príjmov alebo pokiaľ výdavky na obstaranie majetku nie sú odpočitateľným výdavkom podľa § 7;
3. pri speňažení investícií obstarávacie a iné náklady, pokiaľ neboly v skorších rokoch uznané za odpočitateľnú položku ako odpisy, škody, udržovacie výdavky a pod.

§ 9.

Ak sú o samostatnej činnosti riadne vedené účtovné zápisy (záznamy) podľa predpisov o podnikovom počtovníctve, zistí sa základ dane podľa zásad platných pre podnikové počtovníctvo; pritom sa posudzujú jednotlivé položky čo do zdaniteľnosti a odpočitateľnosti ako položky toho istého druhu pri určovaní základu dane podľa príjmov a výdavkov.

§ 10.

Základ dane podľa §§ 4 až 9 nesmie robiť menej než 30 % hrubých miezd cudzích osôb zamestnaných pri vykonávaní samostatnej činnosti.

§ 11.

(1) Základ dane sa zníži:

1. o 6.000 Kčs na druhého člena dvojice založenej manželstvom alebo skutočným spolužitím,
2. o 7.200 Kčs na prvé dieťa,
3. o 8.400 Kčs na druhé dieťa,
4. o 12.000 Kčs na tretie dieťa a
5. o 14.400 Kčs na štvrté a na každé ďalšie dieťa.

(2) Podľa odseku 1 sa prihliada:

a) u druhého člena dvojice a u maloletých detí len na tie, ktoré žijú s daňovníkom v spotrebnom spoločenstve, a

b) u plnoletých detí na tie, ktoré sú v daňovníkovom zaopatrení.

(3) Rovnako ako deti sa posudzujú aj vnukovia, pravnukovia, pastorkovia a chovanci.

(4) Osoby, na ktoré sa daňovníkovi znižuje základ dane podľa predchádzajúcich odsekov, označujú sa ďalej ako príslušníci domácnosti.

(5) Príslušník domácnosti žije s daňovníkom v spotrebnom spoločenstve, ak sa uhradzujú jeho životné potreby v rámci domácnosti a prevažne z jej prostriedkov. Spotrebné spoločenstvo nie je vylúčené prechodným pobytom príslušníka mimo domácnosti. Tá istá osoba môže však byť uznaná za príslušníka domácnosti iba u jedného daňovníka.

(6) Príslušník domácnosti je v daňovníkovom zaopatrení, ak mu poskytuje alebo uhradzuje daňovník prevážne byt, stravu a ošatenie. O zaopatrenie nejde, ak má príslušník vlastné príjmy postačujúce na jeho výživu.

(7) Daňovníkom slobodným, ovdoveným, rozlúčeným alebo tým, ktorí nežijú trvalo s manželom (manželkou) v spoločnej domácnosti, zníži sa základ dane o 6.000 Kčs, ak majú nárok na zníženie podľa odseku 1 č. 2.

§ 12.

Invalidom a iným osobám telesne alebo duševne chybným (napr. slepcom, zmrzačeným a pod.), poprípade daňovníkom, na ktorých sú odkázaní príslušníci domácnosti telesne alebo duševne chybní, sníži sa základ dane pri stupni invalidity od 20 % až do 44 % včítane o 6.000 Kčs a pri stupni invalidity nad 44 % o 12.000 Kčs. Pritom sa predpokladá, že stupeň invalidity u invalidov požívajúcich dôchodky z verejnoprávneho dôchodkového poistenia presahuje 44 %.

§ 13.

Ak je daňovníkom vdova alebo maloletá sirota po padlom príslušníkovi zahraničného odboja alebo po obeti bojových udalostí, národnej, rasovej alebo politickej perzekúcie, sníži sa mu základ dane o 6.000 Kčs.

§ 14.

Pre zníženie daňového základu podľa §§ 11 až 13 je rozhodný stav koncom zdaňovacieho obdobia.

§ 15.
Sadzba dane.

(1) Daň zo samostatnej činnosti je:

zo základu od Kčs	do Kčs	%	menej o Kčs
	30.000	8	1.000
30.000	40.000	12	2.200
40.000	50.000	15	3.400
50.000	80.000	22	6.900
80.000	120.000	42	22.900
120.000	200.000	69	55.300
200.000	300.000	76	69.300
300.000	400.000	80	81.300
400.000	500.000	85	101.300
500.000	600.000	90	126.300
600.000		95	156.300.

(2) Základ dane sa zaokrúhli dole na sumu deliteľnú stom.

(3) Ak sa vyrubuje daňovníkovi daň v prípade uvedenom v § 2 ods. 2, odpočíta sa od dane podľa odseku 1 daň z literárnej a umeleckej činnosti vybraná u platiaceho. Ak presahuje daň podľa odseku 1 daň vybranú u platiaceho, vyrubí sa daňovníkovi rozdiel; ak presahuje daň vybraná u platiaceho daň podľa odseku 1, rozdiel sa vráti, ak robí viac než 100 Kčs.

§ 16.

Daň sa nevyrubí, ak nepresahuje základ dane po prípadnom znížení podľa §§ 11 až 13 sumu 15.000 Kčs.

§ 17.
Sľava na dani.

(1) Daň sa primerane zníži pre osobitné pomery, ktoré daňovníka podstatne zaťažujú, avšak na ktoré sa neprihliadalo pri určení základu dane alebo pri jeho znížení podľa §§ 11 až 13.

(2) Za také osobitné pomery treba pokladať alimentačné plnenia, na ktoré je daňovník právne zaviazaný, podporovanie nemajetných príbuzných v línii vzostupnej alebo sostupnej alebo v línii pobočnej do tretieho stupňa a nemajetných osôb sošvagrených do druhého stupňa, nákladné liečenie daňovníka alebo príslušníkov jeho domácnosti a živelné pohromy.

(3) O sľavu treba žiadať v soznaní.

§ 18.
Sročnosť dane.

(1) Daňovník je povinný si daň sám vypočítať a zaplatiť ju okresnému národnému výboru do 31. januára po uplynutí rozhodného roka.

(2) Ak nebola daň zaplatená včas, je dlžník povinný, ak robí nedoplatok viac než 2.000 Kčs, zaplatiť 2 % poplatok z omeškania z nedoplatku k 31. januáru, 30. aprílu, 31. júlu a 31. októbru.

(3) Daňovník prevádzajúci kočovne zábavné atrakcie na základe osobitného povolenia je povinný zaplatiť pred vydaním (predĺžením, rozšírením) tohto povolenia preddavok vo výške dane, ktorá bude pravdepodobne vyrubená za rok, v ktorom sa povolenie vydáva (predlžuje, rozširuje). Výšku preddavku určí okresný národný výbor.

§ 19.
Soznanie.

(1) Kto je povinný platiť daň, podá do 31. januára okresnému národnému výboru soznanie o všetkých okolnostiach rozhodných pre vyrubenie dane za uplynulý rok.

(2) Ak nepodá daňovník soznanie včas, môže sa daň zvýšiť až o 10 %; zvýšenie je sročné do 30 dní odo dňa doručenia platobného výmeru.

(3) V lehote uvedenej v odseku 1 môže daňovník dane z literárnej a umeleckej činnosti žiadať o vyrubenie dane zo samostatnej činnosti; k žiadosti pripojí soznanie.

§ 20.
Miestna príslušnosť.

Vyrubiť daň je príslušný okresný národný výbor, v obvode ktorého mal daňovník bydlisko koncom rozhodného roku. Ak nemožno príslušný národný výbor určiť podľa daňovníkovho bydliska, určí ho Ministerstvo financií.

§ 21.

(1) O vyrubení dane upovedomí okresný národný výbor daňovníka platobným výmerom.

(2) Proti vyrubeniu dane možno sa písomne odvolať na okresnom národnom výbore do 30 dní odo dňa doručenia platobného výmeru. O odvolaní rozhoduje s konečnou platnosťou krajský národný výbor. Ak nejde o právnu otázku a ak sa úplne vyhovie odvolaniu, rozhoduje o ňom s konečnou platnosťou okresný národný výbor, ak nepresahuje základ dane 250.000 Kčs.

§ 22.

Písomnosti a úradné úkony vo veciach dane zo samostatnej činnosti sú oslobodené od poplatkov a dávok za úradné úkony vo veciach správnych.

Prechodné a záverečné ustanovenia.

§ 23.

(1) Tá istá osoba môže byť uznaná za príslušníka domácnosti iba u jedného daňovníka a u toho istého daňovníka iba pri jednej dani.

(2) Ak bola daňovníkovi pri dani zo mzdy behom roku poskytnutá sľava podľa § 7 alebo daňová úľava podľa § 9 zákona o dani zo mzdy, nemôže sa mu za tento rok znížiť základ dane zo samostatnej činnosti podľa §§ 11 až 13.

§ 24.

(1) Ministerstvo financií môže urobiť opatrenie, ktorým sa

1. zabraňuje obchádzaniu zákona, daňovému úniku a úniku z povinnosti platiť daň;
2. zamedzujú nesrovnalosti a tvrdosti, ktoré by mohly vzniknúť z tohto zákona;
3. určujú paušálom výdavky odpočitateľné podľa § 7;
4. vydávajú záväzné smernice pre odpisy pri investíciách (§ 8 č. 1);
5. vydávajú ďalšie predpisy o určení primeranej sľavy na dani (§ 17) a o poplatku z omeškania (§ 18 ods. 2);
6. vydáva vzor tlačiva soznania (§ 19).

(2) Opatrenia podľa odseku 1 č. 1 až 5 všeobecnej povahy vyhlási Ministerstvo financií v príslušnom úradnom liste.

§ 25.

Príjem (výťažok) podliehajúci dani zo samostatnej činnosti nie je začínajúc daňovým rokom 1950 základom pre vyrubenie dane dôchodkovej, všeobecnej dane zárobkovej a dane rentovej podľa zákona o priamych daniach v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich.

§ 26.

(1) Soznanie k dani zo samostatnej činnosti za rok 1949 sú daňovníci povinní podať do 30. júna 1950. Táto lehota platí pre rok 1949 i pre žiadosť podľa § 19 ods. 3.

(2) Daň zo samostatnej činnosti za rok 1949 je sročná vo dvoch rovnakých splátkach; prvá splátka do 30. júna 1950 a druhá splátka do 30. septembra 1950.

§ 27.

Pokiaľ tento zákon neustanovuje inak, platia obdobne ustanovenia zákona o priamych daniach v znení predpisov ho meniacich a doplňujúcich.

§ 28.

(1) Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; platí však pre zdanenie príjmov podliehajúcich dani zo samostatnej činnosti dosiahnutých po 31. decembri 1948.

(2) Tento zákon vykoná minister financií.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Kabeš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.